Co-funded by the European Union

CycleRight

Koordinācijas grupas 7.sanāksme

Projekts - 'Riteņbraukšanas politikas uzlabošana, koncentrējoties uz klimata noturību, pieejamību un drošību' jeb CycleRight

Deinze (Beļģija) - gūtā pieredze un iedvesma mikromobilitātes jomā

Aija Neilande
Projektu vadītāja, Kurzemes plānošanas reģions
aija.neilande@kurzemesregions.lv

20.11.2026. | Attālināti

Astotā, noslēdzošā projekta pieredzes vizīte – Deinze, Beļģijā

Uzņemošais projekta partneris – **Deinzes pilsētas pašvaldība**

2026. gada 16. - 17. septembris

Galvenā tēma – velosatiksmes politikas pilnveidošana, īpašu uzmanību pievēršot klimatnoturībai, piekļūstamībai un drošībai.

Deinze ir pilsēta Beļģijā, Austrumflandrijas provincē (Oost-Vlaanderen), un tā robežojas ar Gentes pašvaldību. Deinzes pilsētu veido 17 administratīvās teritorijas, un tajā dzīvo aptuveni 46 000 iedzīvotāju.

Pilsētas attīstības vīzija ir: „Ceļā uz rītdienas pilsētu, Deinze uzdrīkstas savienot.”

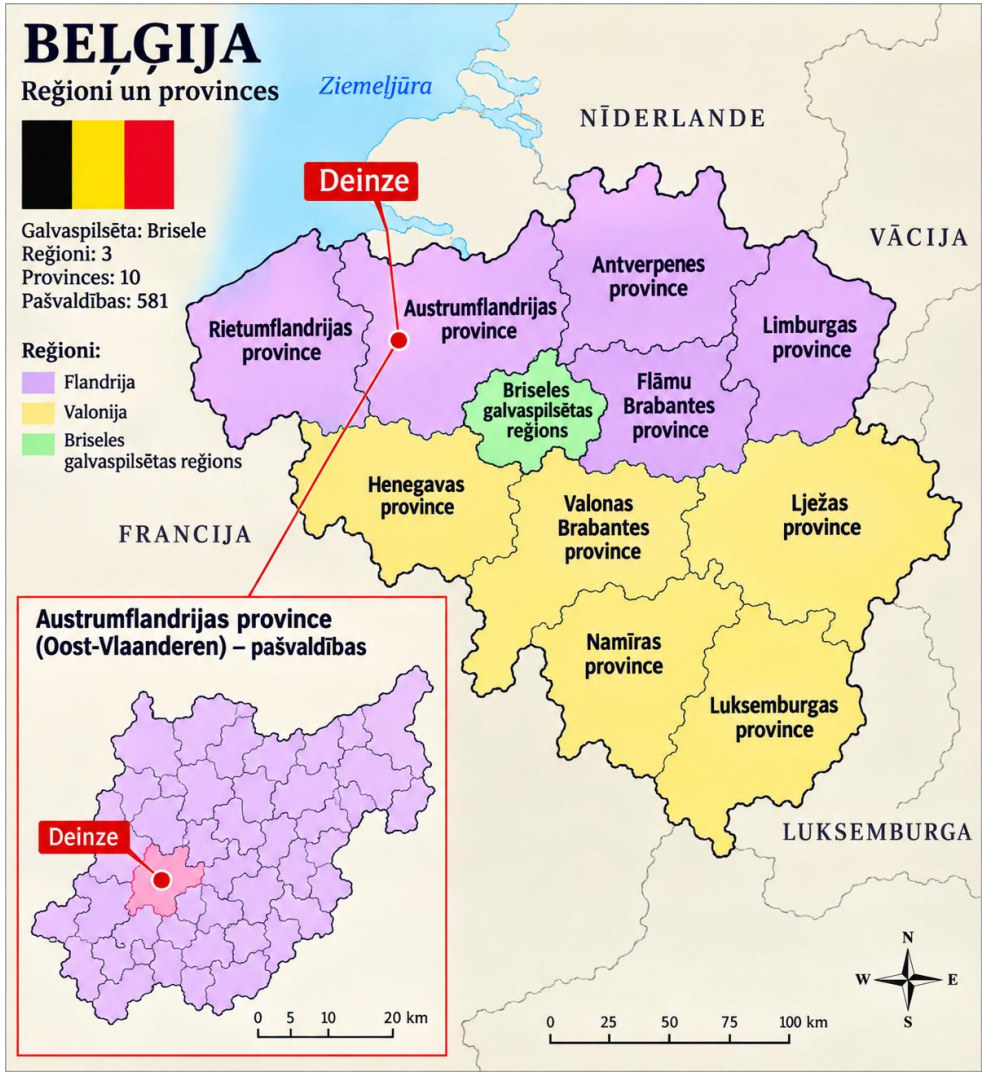

Kāpēc riteņbraukšana?

- Velosipēds bieži vien ir labākais pārvietošanās veids pilsētās un piepilsētu teritorijās.
- Pārvietošanās ar velosipēdu ir ātrāka nekā iešana kājām un nereti arī ātrāka nekā braukšana ar automašīnu.
- **Velo satiksme veicina veselīgākas un drošākas kopienas.**
- Riteņbraukšana labvēlīgi ietekmē gan fizisko, gan garīgo veselību.
- **Velo satiksme palīdz mazināt satiksmes sastrēgumus.**
- Un pats galvenais – braukt ar velosipēdu ir pa

Domāšanas un paradumu maiņa, sadarbība!

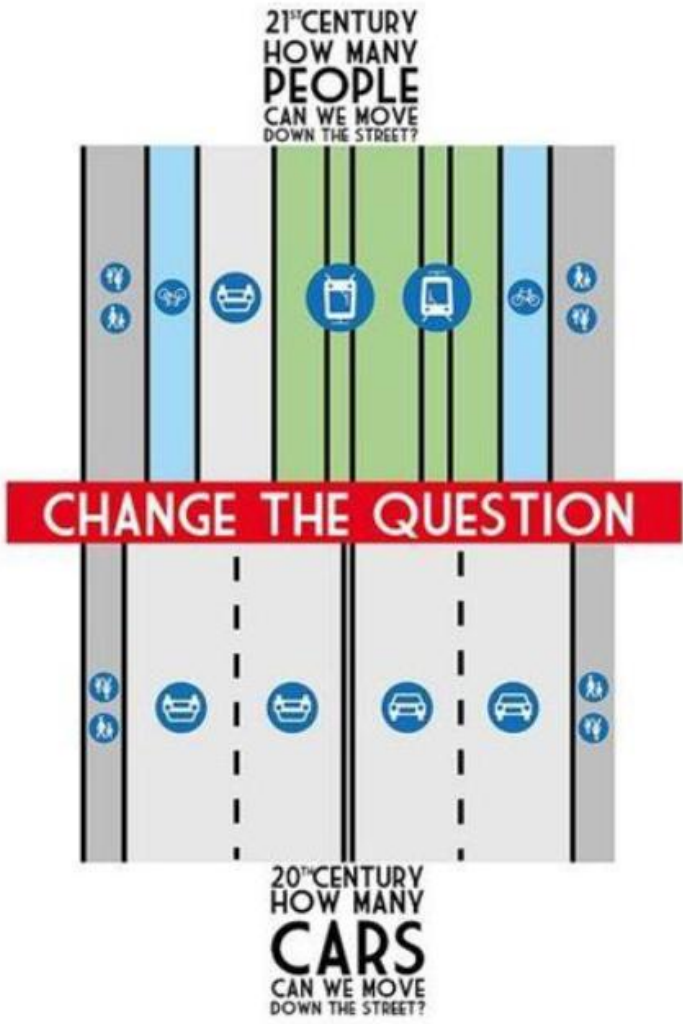

How most traffic engineers see your city

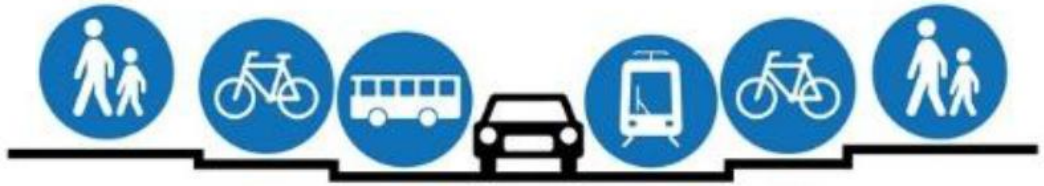

How cities should be designed

Kam jābūt pirmajam?

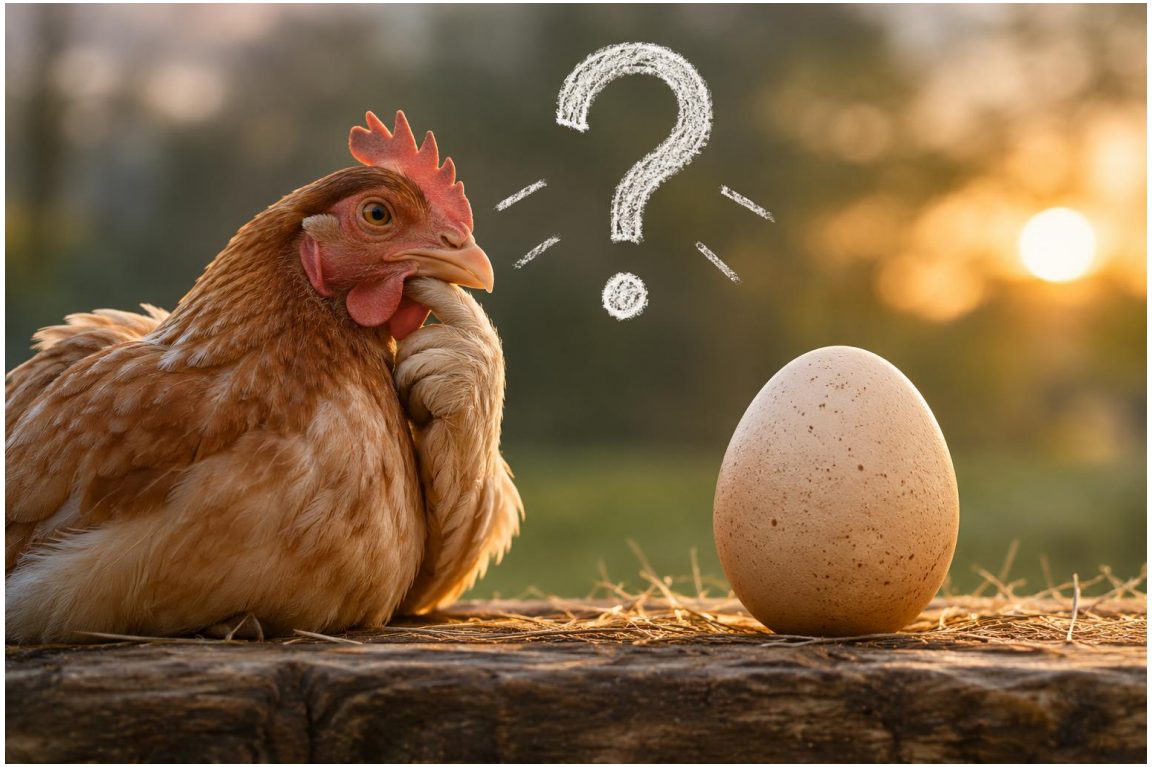

„Izbūvējiet (vai sakārtojiet) infrastruktūru, un cilvēki sāks to izmantot!”
„Tilta būvniecības nepieciešamību nevar pamatot, skaitot cilvēkus, kuri pārpeld upi.”
Infrastruktūras izveide ir pirmais solis, lai mudinātu cilvēkus izvēlēties ilgtspējīgus pārvietošanās veidus.

10 soļi sekmīgam rezultātam

Pilsētvides atjaunošana – Deinzes pieredze

Beļģijas pieeja – TEN-T infrastruktūra

- Pateicoties veiksmīgai sadarbībai starp dažādiem pārvaldes līmeņiem, TEN-T infrastruktūra nerada šķēršļus aktīvajai mobilitātei. Tieši pretēji – **TEN-T infrastruktūras attīstības projekti ir izmantoti kā iespēja uzlabot velo satiksmes apstākļus.** No gājēju un velosipēdistu tuneļiem pie dzelzceļa stacijām līdz tiltiem pār ūdensceļiem – piedāvājam iepazīties ar dažiem no Deinzes iedvesmojošāk[illegible]s mērķiem.

Kā ar šo veicas Deinzē!

- **Velosipēdistu tuneļi zem dzelzceļa**

TEN-T dzelzceļa līnija, kas šķērso Deinzi, **nav šķērslis velosipēdistiem**, jo dzelzceļa uzbērumā ir izbūvēti vairāki velosipēdistu tuneļi. Šādi šķērsojumi nodrošina iespēju velosipēdistiem ātri, ērti un pa tiešāko maršrutu sasniegt galamērķi. Divu kilometru garajā centrālajā posmā starp dzelzceļa staciju un Molenstraat ielu projekta „CycleRight" partneri **apskatīja sešus velosipēdistu tuneļus – trīsreiz vairāk nekā automašīnām paredzēto šķērsojumu!**

F7 veloceļu maģistrāle

- **Deinzes iedzīvotāji var pārvietoties ar velosipēdu ne tikai zem dzelzceļa, bet arī gar to.** Pilsētai ir piekļuve veloceļu maģistrālei – 42 km garam velomaršrutam gar Gentes–Kortrijkas dzelzceļa līniju.
- Veloceļu maģistrāļu tīkls, kas **izveidots pēc piecu Flandrijas provinču pārvaldes iestāžu iniciatīvas**, nodrošina ātrus velosatiksmes savienojumus starp pilsētām, līdz minimumam samazinot saskarsmi ar autotransportu.
- Kopumā gandrīz puse Flandrijas veloceļu maģistrāļu ir izvietotas gar TEN-T infrastruktūru. **Tā nav nejaušība** – Beļģijas valsts velosatiksmes politikā ir paredzēts veicināt velomaršrutu attīstību gar dzelzceļa līnijām.

Ekoloģiskais veloceļu pārvads pār E40 autoceļu

- **Lieli autoceļi sadala** dabiskās dzīvotnes un traucē savvaļas dzīvnieku pārvietošanos. Vienlaikus tie rada šķēršļus arī gājējiem un velosipēdistiem.
- **Ekoloģiskie veloceļu pārvadi (*ecoveloducts*)** – kopīgi pārvadi gājējiem, velosipēdistiem un savvaļas dzīvniekiem – **ļauj risināt abas problēmas vienlaikus.**
- Šāds pārvads pie Neveles šķērso E40 automaģistrāli un ir izveidots, pārveidojot agrāko autotransporta tiltu Cromekestraat ielā. Tagad puse tilta ir atvēlēta velosatiksmei, savukārt otra puse ir bez cietā seguma un paredzēta savvaļas dzīvnieku pārvietošanās vajadzībām.
- **Autotransporta kustības pārtraukšana uz tilta samazinājusi satiksmes intensitāti arī uz blakus esošajiem vietējiem ceļiem**, tādējādi veicinot pašvaldības Ilgtspējīgas pilsētas mobilitātes plānā paredzētā blīvā mazas intensitātes satiksmes ceļu tīkla attīstību.
- **Turklāt pārvietošanās ar velosipēdu tagad ir īsāka un tiešāka nekā ar automašīnu, tādējādi veicinot velosipēdu izmantošanu arī lauku teritorijās.**
- Tilta pārbūvi īstenoja Flandrijas ceļu un satiksmes aģentūra, kas ir atbildīga par galveno autoceļu pārvaldību Flandrijā.
- Šis risinājums mazina TEN-T autoceļu tīkla radīto dabas teritoriju

2025. gadā oficiāli atklātais Lovelingbrug, kas ir gājējiem un velosipēdistiem paredzēts tilts pār Šipdonkas kanālu (Schipdonk Canal) – TEN-T ūdensceļu, kas savieno Sēnas un Francijā ar Šeldas upi Beļģijā

Tērauda tilts, kas izbūvēts kanāla modernizācijas ietvaros, ir 56 m garš un nodrošina iespēju zem tā pārvietoties kuģiem. Tai pat laikā tas savieno Neveles un Vosselares apkaimes iedzīvotājus.

Flandrijas mobilitātes, publisko darbu, ostu un sporta ministre Annika de Riddere (Annick De Ridder) norādīja:

„Jaunais Lovelingbrug tilts ir labs piemērs tam, kā mēs ieguldām efektīvākā kuģu satiksmē kā alternatīvā tālsatiksmes autopārvadājumiem, vienlaikus uzlabojot dzīves kvalitāti apdzīvotajās teritorijās gar ūdensceļiem un atpūtas iespējas to krastos.”

Bomboare tunelis pie Hansbekes dzelzceļa stacija

- Vēl viens interesants piemērs ir Hansbekes dzelzceļa stacijas apkārtnes pārveide pie citas TEN-T dzelzceļa līnijas – Gente–Brige.
- 2020. gadā šeit tika neatgriezeniski slēgta dzelzceļa pārbrauktuve. Jauns autotransporta tunelis (Julius Nieuwlandweg) tika izbūvēts tālāk uz austrumiem, ārpus blīvi apbūvētās teritorijas.
- Tādējādi tranzīta autotransporta plūsma tika novirzīta prom no ciema galvenās ielas, nodrošinot drošu un ērtu piekļuvi dzelzceļa stacijai kājāmgājējiem un velosipēdistiem, kā arī topošajai F6 veloceļu maģistrālei gar dzelzceļa līniju.
- Savukārt agrākais galvenā ceļa posms uz ziemeļiem no dzelzceļa stacijas (Hansbekedorp) tika pārveidots par velosatiksmes ielu.
- 2022. gadā tieši zem dzelzceļa stacijas tika atklāts Bomboare tunelis gājējiem un velosipēdistiem.

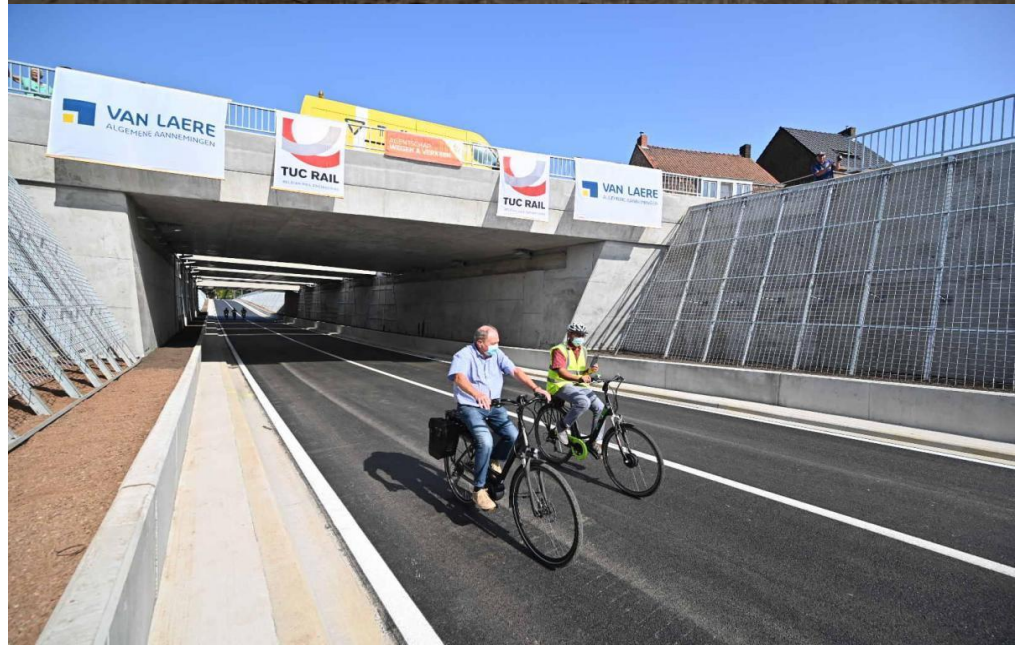

Deinzes pašvaldība, sadarbībā ar valsts atbildīgajām institūcijām veido infrastruktūru, bet kā iedzīvotājus «piespiest» to izmantot?

- **Prioritātes piešķiršana velosipēdistiem**
- Ātrāka nokļūšana no punkta A uz B
- Velo satiksmes ielas un zonas
- Atteikšanās no P pie pašām namdurvīm
- Drošība (veloceliņu izbūvē un velo novietņu izveidē)
- Velo novietnes vietās, kur lielākā cilvēku plūsma (skolas, veikali, stacijas...)
- Neviens nebrauc ar velosipēdu viens – kopīga velobraukšana un savstarpējs atbalsts
- Velo satiksmes popularizēšana sabiedriskajā komunikācijā

No autotransporta brīvas ielas pie skolām – viena stunda dienā, kas atvēlēta tikai velo satiksmei

Aicina samazināt auto skaitu ģir ā

Kāpēc?

- Privātās automašīnas 90 % laika netiek izmantotas.
- Viena koplietošanas automašīna var aizstāt 14 privātās auto

tādējādi atbrīvojot publisko ārtelpu!

- Ekonomiski izdevīgāk!

Auto koplietošana Deinzē

- Divi koplietošanas automašīnu pakalpojumu sniedzēji: Déga
- Bezmaksas autostāvvietas koplietošanas automašīnām.
- Reģistrācijas maksas kompensēšana.
- Nav pārslogoti P, vieglāk atrast P.

Velosipēds pieejams ikvienam - Velosipēdu koplietošana – Blue-bike panākumi

- Ar Blue-bike lietotni velosipēds vienmēr pa rokai!
- Viena lietotne nodrošina piekļuvi visam koplietošanas velosipēdu tīklam – vairāk nekā 300 nomas punktiem un 4000 velosipēdiem.
- Visi Blue-bike nomas punkti ir daļa no publiski pieejama tīkla, un to izmantošanai nav ekskluzīvu ierobežojumu. Viena lietotne, viens lietotāja konts – piekļuve visiem nomas punktiem un velosipēdiem.
- Back2Many – elastīga velosipēdu atgriešanas sistēma
- Ģentē, Lēvenē un Limburgā darbojas reģionālas zonas, kurās velosipēdu iespējams paņemt vienā nomas punktā un atgriezt citā. Mazāka mēroga pilsētas zonas ar šādu sistēmu ir arī Gēlā, Mehelenā un Briseles lidostā.
- Back2One – velosipēda atgriešana sākumpunktā
- Visos pārējos nomas punktos darbojas princips *Back2One* – velosipēds pēc brauciena jāatgriež

Blue-bike in Deinze

6 Blue-bike nomas punkti: 3 Deinzē un 3 kaimiņu pašvaldībās.

213 pilsētas velosipēdi un 47 elektrovelosipēdi.

Sistēma ir savienota ar apkārtējām pilsētām un novadiem kā daļa no Ģentes transporta reģiona. Lietotāji var noslēgt braucienu citā Blue-bike nomas punktā reģionā.

Trešās puses apmaksa: biedriem braucieni līdz 24 stundām ir bez maksas.

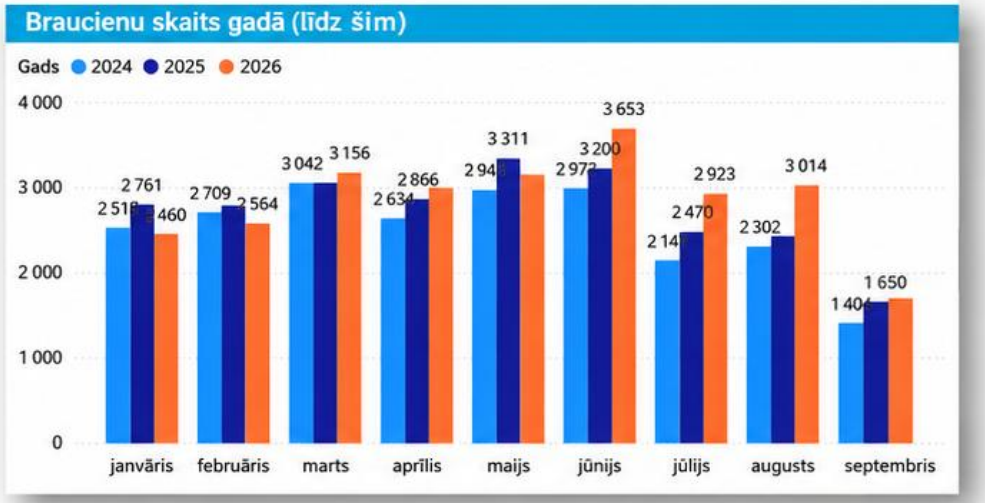

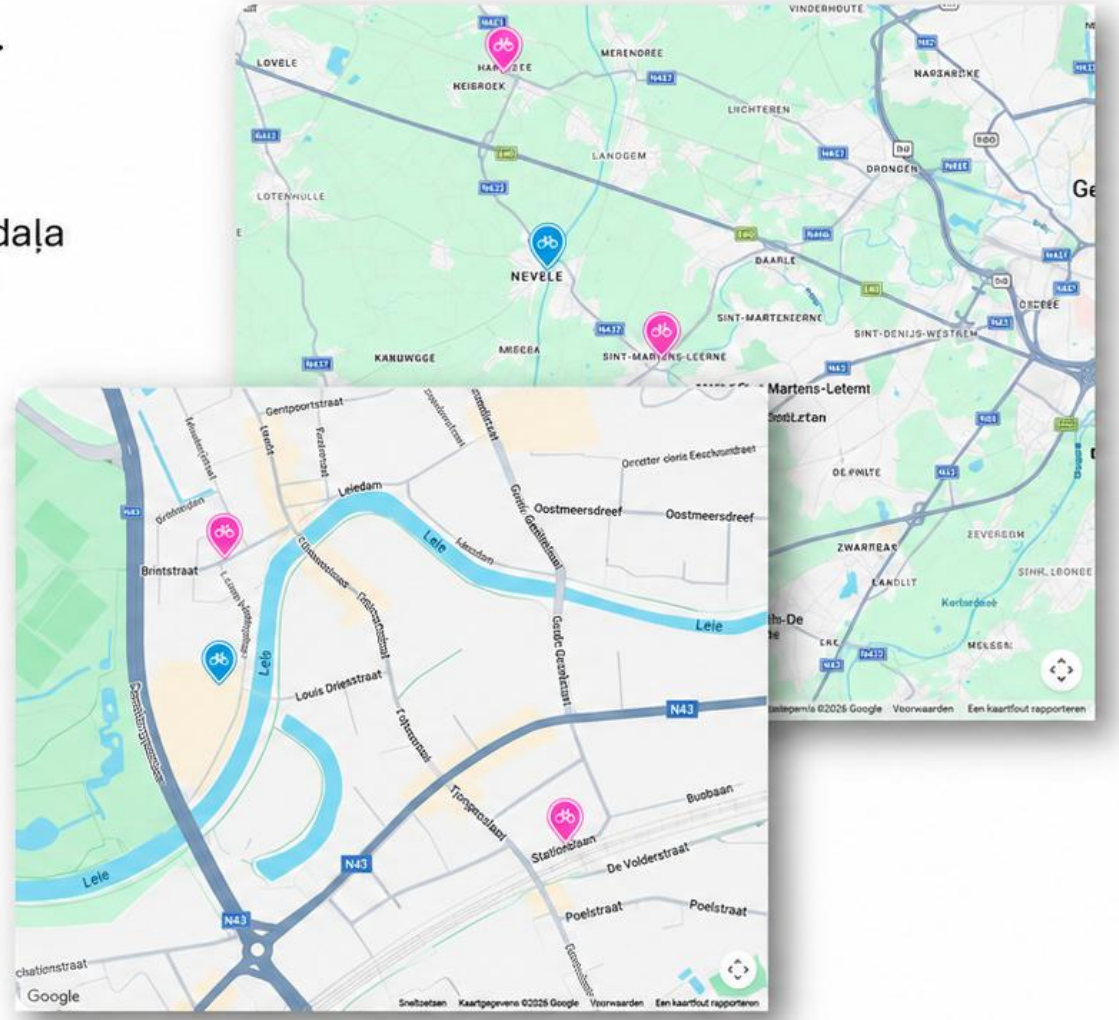

Plāni un vaučeri

Blue-bike

Gan īsiem, gan gariem braucieniem – skaidra cenu politika ar **zemiem 24 stundu limitiem**. Un trīs **elastīgi** plāni, kas piemēroti dažādiem lietošanas veidiem: neregulārai lietošanai, mēnesim vai gadam.

- **Ticket:** maksā par katru braucienu – bez fiksētas maksas;
- **Member:** fiksēta maksa un vienmēr labākais pieejamais tarifs, kā arī vietējās atlaides;
- **Member Plus:** visi braucieni līdz 12 stundām ir iekļauti fiksētajā mēneša maksā.

Uzņēmumiem un pasākumiem Blue-bike piedāvā **vaučerus**. Tie ļauj izmantot velosipēdu 24 stundas ar unikālu piekļuves kodu, bez nepieciešamības izveidot kontu. Pieejami arī e-velosipēdiem.

BLUE-BIKE
Ticket
Maksā par braucienu

Bezmaksas konts

No €1/30 min · Maks. €6/12 stundas

- Nav fiksētu izmaksu
- Maks. €6 par 12 stundām pilsētas velosipēdam
- Maks. €12 par 12 stundām **e-velosipēdam**

★ Populārākā izvēle

BLUE-BIKE
Member
Maksā pusi cenas par katru braucienu

€12 /gadā

No €1/30 min · Maks. €3,50/12 stundas

- €12 gadā vai €2 mēnesī
- Pirmās 24 stundas = 12 stundu tarifs
- Vietējās atlaides

BLUE-BIKE
Member Plus
Neierobežota braukšana

€35 /mēnesī

Iekļauti braucieni līdz 12 stundām

- €35/mēnesī par pilsētas velosipēdu
- €70/mēnesī + **e-velosipēds**
- Ideāli piemērots ikdienas braucējiem

Startlocatie(s)

- Deinze Brielpoort
- Deinze Parking Leiespiegel
- Deinze Station
- Hansbeke Station
- Landegem Station
- Nevele Markt
- Sint-Martens-Leerne Engelhoek

Aantal ritten per maand (YTD)

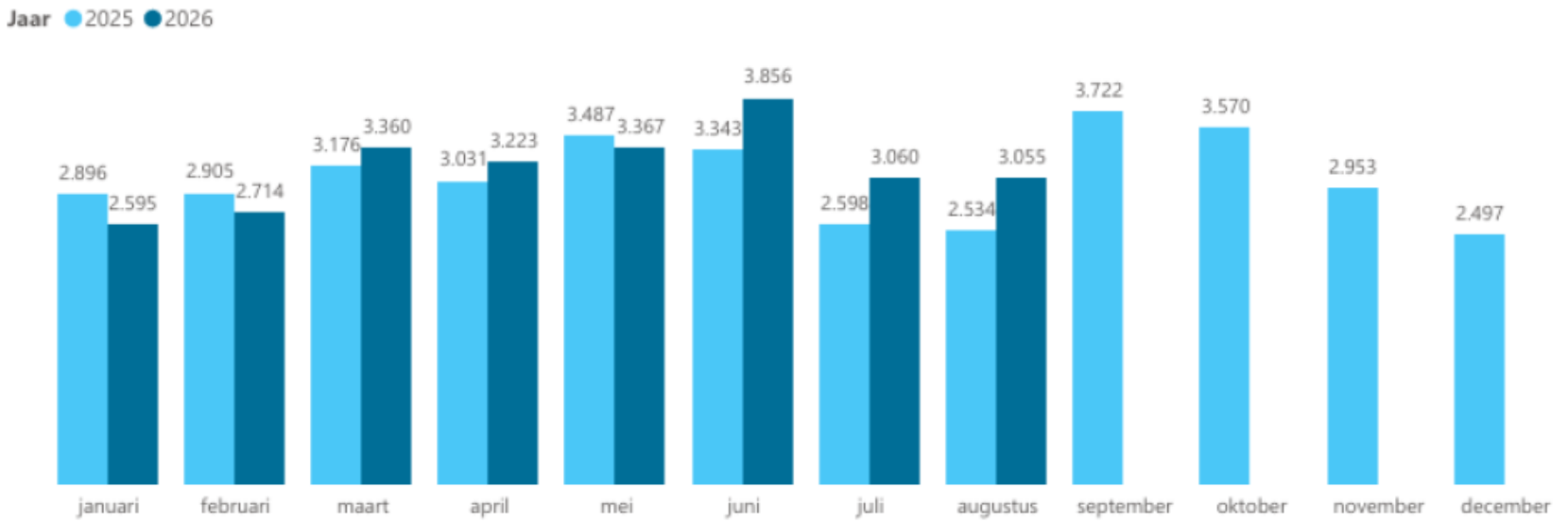

Aantal ritten per fietstype in 2026

Maand	E-bike	Stadsfiets	**Totaal**
januari	444	2.151	**2.595**
februari	383	2.331	**2.714**
maart	470	2.890	**3.360**
april	594	2.629	**3.223**
mei	579	2.788	**3.367**
juni	624	3.232	**3.856**
juli	742	2.318	**3.060**
augustus	806	2.249	**3.055**
Totaal	**4.642**	**20.588**	**25.230**

Totaal aantal ritten

2025 (YTD)		2026 (YTD)
23.970	5%	25.230

Aantal fietsende klanten

2025 (YTD)		2026 (YTD)
1.466	15%	1.693

Duurtijd ontlening 2026 (YTD)

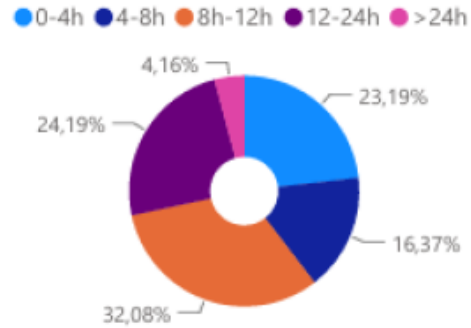

Aantal ritten per Leeftijdscategorie 2026

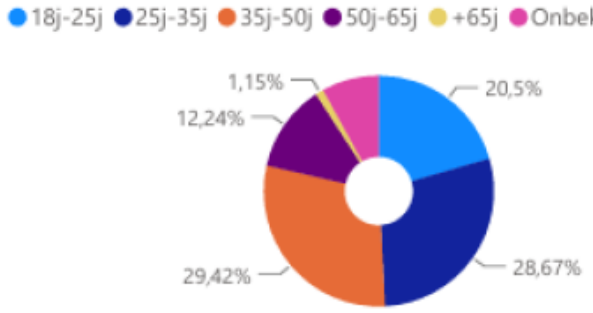

Kravu transporta velosipēdu atbalsts

Velosipēdu bibliotēka

- Maini velosipēdu līdz ar bērna vecum
- Labo uz vietas
- Iemācies labot velosipēdu

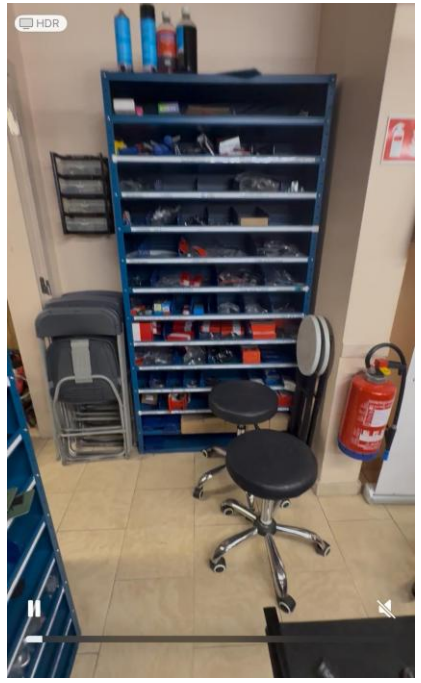

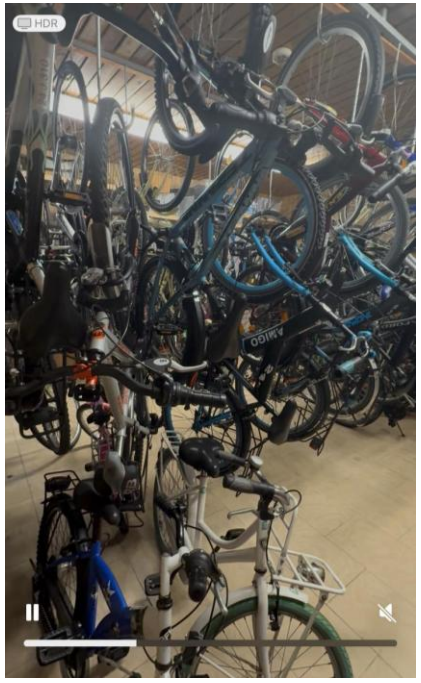

Publiskā un privātā partnerība (PPP)

Ne vienmēr tai jābūt miljonu projektiem

Komunikācija

Pieci iemesli KĀPĒC!?

1. Veselīgāka sabiedrība – regulāra pārvietošanās ar velosipēdu uzlabo fizisko un garīgo veselību, veicina aktīvu dzīvesveidu un ilgtermiņā palīdz samazināt veselības aprūpes izmaksas.

2. Mazāki satiksmes sastrēgumi un efektīvāka mobilitāte – vairāk cilvēku izvēloties velosipēdu īsiem ikdienas braucieniem, samazinās automašīnu skaits ielās un uzlabojas satiksmes plūsma.

3. Drošāka un cilvēkiem draudzīgāka pilsētvide – kvalitatīva velo infrastruktūra samazina konfliktus starp satiksmes dalībniekiem, uzlabo satiksmes drošību un ļauj vairāk publiskās ārtelpas atvēlēt cilvēkiem, nevis automašīnām.

4. Mazāks piesārņojums un lielāka klimatnoturība – velo satiksme palīdz samazināt transporta radītās CO_2 emisijas, gaisa piesārņojumu un troksni, veicinot ilgtspējīgu pilsētu attīstību.

5. Ekonomiski izdevīgāka un pieejamāka pārvietošanās – velosipēds ir salīdzinoši lēts transporta veids, kas mazina iedzīvotāju pārvietošanās izdevumus, uzlabo piekļuvi darbavietām un pakalpojumiem un samazina atkarību no privātā autotransporta.

Paldies!

www.interregeurope.eu/cycleright